

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ | ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΗΡΙΖΩ ΟΠΟΙΕΣ ΕΛΠΙΔΕΣ ΜΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΠΟΜΕΙΝΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Κείμενο: [Πελιώ Παπαδιά](#)

Με αφορμή το νέο του βιβλίο [Η μάσκα του βασιλιά](#) (Εκδόσεις Ψυχογιός), ο Χρήστος Δημόπουλος μιλάει στο Ταλκ για την επαφή του με τα παιδιά, την οικολογία, την ιστορία, το παιχνίδι, τις νέες τεχνολογίες, την τηλεόραση και φυσικά για τη λογοτεχνία!

Κύριε Δημόπουλε, γίνατε γνωστός από την εκπομπή Ουράνιο Τόξο. Η επαφή σας με τα παιδιά ήταν αυτή που σας ώθησε να ασχοληθείτε με τη συγγραφή παιδικών βιβλίων;

Αγαπώ πολύ τα παιδιά και επιδιώκω πάντα να επικοινωνώ μαζί τους. Στα παιδιά στηρίζω όποιες ελπίδες μου έχουν απομείνει για το μέλλον... Από τον καιρό που σταμάτησε η εκπομπή, τα βιβλία είναι η μοναδική μου ευκαιρία να μεταδώσω στα παιδιά αυτά που θέλω. Να μπορέσω να τα κάνω ν' αγαπήσουν τα βιβλία, να περιορίσουν την τηλεόραση και τις υπόλοιπες οθόνες και να εξασκήσουν τα χέρια τους...

Μιλήστε μας για το νέο σας βιβλίο «Η μάσκα του βασιλιά». Ποιος είναι ο καθηγητής Ήπιος Θερμοκήπιος και ποια η Αντιγόνη Δεληνοτιά;

Όπως θυμούνται όσοι έβλεπαν το Ουράνιο Τόξο, ο καθηγητής Ήπιος Θερμοκήπιος μας μιλούσε για οικολογικά θέματα από όπου κι αν βρισκόταν, τη Σαχάρα, την Ανταρκτική ή το Φουναφούτι, πρωτεύουσα του Τουβαλού! Με το τέλος του Ουράνιου Τόξου έμεινε κι αυτός χωρίς δουλειά. Έτσι, μαζί με τον φίλο του (επίσης συνεργάτη της εκπομπής) Λόγιο Λεξιλόγιο, συνταξιοδοτήθηκαν (είναι λίγο πιο μεγάλοι από μένα κι οι δυο!) και ίδρυσαν τη Λέσχη Συνταξιούχων Εξερευνητών. Στη «Μάσκα του Βασιλιά», ο Καθηγητής Θερμοκήπιος και τα αγαπημένα του εγγόνια, ο Ορέστης και η Αθηνά, προσπαθούν να λύσουν έναν γρίφο και ν' ανακαλύψουν τη χρυσή μάσκα ενός βασιλιά για να την παραδώσουν στο Μουσείο Μυθικών Αρχαιοτήτων που διευθύντριά του είναι η Κυρία Αντιγόνη Δεληνοτιά. Ξεκινούν την έρευνά τους από τις Μυκήνες αλλά καταλήγουν στην άλλη άκρη του κόσμου, στην ιερή πόλη των Ίνκα, το Μάτσου Πίτσου, στο Περού!

Πώς εμπνευστήκατε αυτά τα πανέξυπνα ονόματα; Ήπιος Θερμοκήπιος, Λόγιος Λεξιλόγιος και Ίδιος Εγχειρίδιος!

Μ' αρέσει πολύ να παίζω με τις λέξεις και λατρεύω τη γλώσσα μας. Η αρχή έγινε όταν έπρεπε να βρω ένα όνομα για έναν καθηγητή που θα εμφανιζόταν στο ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ και θα δίδασκε στα παιδιά πώς να μιλούν και να γράφουν σωστά ελληνικά, αποφεύγοντας συνηθισμένα λάθη που όλοι μας κάνουμε. Ήθελα να παίξω με τη λέξη «λεξιλόγιο» και κάπως έτσι προέκυψε ο Λόγιος Λεξιλόγιος. Το επίθετο εμπεριέχει και το όνομα: το όνομα είναι και η κατάληξη του επιθέτου. Μετά ήρθε ένας άλλος ήρωας στην εκπομπή, κάποιος που θα μιλούσε για θέματα οικολογίας. Σκέφτηκα το θερμοκήπιο, το έκανα Θερμοκήπιος και μετά, τα άλλα ήταν απλά. Κι οι δυο αυτοί καθηγητές υπήρξαν χαρακτήρες της εκπομπής. Αργότερα, έγιναν και ήρωες των βιβλίων μου, όπου προστέθηκε κι ο τρίτος καθηγητής, ο Ίδιος Εγχειρίδιος, με την ίδια πάντα λεξιπλαστική λογική!

Ποιος ήταν ο στόχος σας όταν γράφατε το βιβλίο;

Η Μάσκα του Βασιλιά ήθελα να είναι μια περιπέτεια με φανταστική πλοκή, που να στηρίζεται όμως σε ιστορικές αλήθειες και ρεαλιστικές λεπτομέρειες. Πέρα από τη διασκέδαση της ανάγνωσης, το βιβλίο περιέχει ένα σωρό στοιχεία, ιστορικά, γεωγραφικά και άλλα. Οι τόποι, τα ιστορικά στοιχεία, οι πραγματικοί χαρακτήρες – όπου υπάρχουν-, τα μέσα μεταφοράς, οι πτήσεις, οι διαδρομές, τα κτίρια, όλα έχουν μελετηθεί στην τελευταία τους λεπτομέρεια και περιγράφονται πιστά. Έτσι, προσδοκώ οι μικροί μου αναγνώστες να αποκτήσουν μια όσο το δυνατόν ρεαλιστική εικόνα της πλοκής και, παράλληλα, να ενδιαφερθούν για να ψάξουν βαθύτερα όποιο κομμάτι της ιστορίας τους ενδιαφέρει περισσότερο.

Γιατί επιλέξατε ασπρόμαυρη εικονογράφηση; Ήταν δική σας απόφαση ή της εικονογράφου, της Σάντρας Ελευθερίου;

Ήταν αναγκαία επιλογή, κυρίως λόγω κόστους. Ένα τέτοιο βιβλίο θα κόστιζε πολύ περισσότερο, αν ήταν έγχρωμο. Ας μην ξεχνάμε ποτέ πως απευθυνόμαστε σε μια πολύ περιορισμένη αγορά με τόσο μικρά τιράζ που συνήθως δεν μας επιτρέπουν να πραγματοποιούμε όλα όσα θέλουμε κι ονειρευόμαστε. Αυτό όμως δεν με πειράζει καθόλου. Κι είμαι πανευτυχής που η Σάντρα εικονογραφεί αυτή τη σειρά. Τη θαυμάζω απεριόριστα και πιστεύω πως η εξαιρετική της εικονογράφηση δίνει στο βιβλίο μια προστιθέμενη αξία που είναι ανεκτίμητη!

Διαβάζουμε ότι η Μάσκα του Βασιλιά είναι η πρώτη από τις περιπέτειες του Ήπιου Θερμοκήπιου. Μπορείτε να μας δώσετε μια πρόγευση για το τι θα ακολουθήσει;

Γιατί όχι; Στη δεύτερη περιπέτεια, που θα κυκλοφορήσει το φθινόπωρο που μας έρχεται, ο Ήπιος Θερμοκήπιος και τα αγαπημένα του εγγόνια ψάχνουν ένα χαμένο χειρόγραφο. Ενώ το πρωτότυπο (που έχει βρεθεί αλλά κανείς δεν έχει ακόμα αποκρυπτογραφήσει) φυλάσσεται στη βιβλιοθήκη σπανίων χειρογράφων στο Πανεπιστήμιο του Γέιλ, υπάρχουν φήμες για ένα αντίγραφο που μπορεί να είναι το κλειδί στην αποκρυπτογράφηση! Μια απρόσμενη πρόσκληση στη Ρώμη, από τον Μέγα Καγκελάριο του Τάγματος των Ιπποτών του Αγίου Ιωάννη της Μάλτας, είναι η αρχή ενός νέου ταξιδιού για τον Θερμοκήπιο και τα εγγονάκια του. Αυτή τη φορά, θα ακολουθήσουν τα χνάρια των Ιωαννιτών Ιπποτών και θα περιπλανηθούν στη Μάλτα, την Κύπρο και τη Ρόδο, ακολουθούμενοι, βέβαια, χωρίς να το ξέρουν, από τον «καταχθόνιο» Ντάνκαν Μακ Ντούγκαλ και τον νέο του σύμμαχο!

Θεωρείτε ότι ένα λογοτεχνικό βιβλίο μπορεί να κινητοποιήσει τα παιδιά να μάθουν ιστορία και γεωγραφία ευκολότερα από ένα σχολικό εγχειρίδιο;

Κατά κανόνα, τα σχολικά βιβλία είναι είτε βαρετά και προβλέψιμα, είτε μπερδεμένα και απωθητικά. Ένα λογοτεχνικό βιβλίο δεν έχει, βέβαια, σκοπό να μάθει στα παιδιά ιστορία ή γεωγραφία, αλλά, όπως είπα και παραπάνω, μπορεί να κεντρίσει το ενδιαφέρον τους για να ψάξουν λίγο πιο βαθιά τα θέματα εκείνα που τους έκαναν περισσότερη εντύπωση. Μόνο τούτο προσδοκώ κι εγώ. Διαβάζοντας τη Μάσκα του Βασιλιά, ένα παιδί μπορεί να μαγευτεί από τον πολιτισμό των Ίνκα και να θελήσει να διαβάσει κάτι περισσότερο. Ένα άλλο παιδί μπορεί να σταθεί στις Μυκήνες, ένα τρίτο στις επιδόσεις του Μπόινγκ 767, ένα άλλο πάλι στα λάμα ή τους κονκισταδόρες. Αλλά, ακόμα κι αν ένας αναγνώστης αρκεστεί μόνο στο να διαβάσει το βιβλίο και να απολαύσει την περιπέτεια χωρίς να θελήσει να μάθει τίποτα παραπάνω, κι αυτό είναι εξίσου λογικό και αναμενόμενο.

Έχετε πολλές αναφορές στις Νέες Τεχνολογίες. Είστε εξοικειωμένος με αυτές και γιατί τους δίνετε τόσο σημαντικό ρόλο στο βιβλίο σας;

Δεν ντρέπομαι να πω πως είμαι αθεράπευτος «γκατζετάκιας». Μόλις κυκλοφόρησε στην Ελλάδα η πρώτη ψηφιακή φωτογραφική μηχανή της SONY που αποθήκευε έως και 12 (!!!) φωτογραφίες σε μια δισκέτα(!!!) είχα σπεύσει από τους πρώτους να την προμηθευτώ. Ζούμε σ' έναν θαυμαστό καινούργιο κόσμο που με την τεχνολογία μας ανοίγει πραγματικά νέους ορίζοντες. Βλέπω τις εγγονές μου, (τεσσάρων και εφτά) πόσο εξοικειωμένες είναι με τις ταμπλέτες και τα κινητά. Αυτή είναι η νέα γλώσσα των παιδιών και δεν μπορούμε να εθελουφλούμε. Γι αυτό και η αναφορά των Νέων Τεχνολογιών δεν θα μπορούσε να λείπει από το βιβλίο. Βέβαια, με όλη μου τη δύναμη (παλιά από την τηλεόραση και τώρα με τα βιβλία μου) τονίζω την αναγκαιότητα της μετρημένης χρήσης αυτών των τεχνολογιών και την επιστροφή σε βασικές αξίες που κάνουν τα παιδιά να γίνουν και πάλι χειρόνακτες και να διατηρούν την αναντικατάστατη επαφή με τις πρώτες ύλες, όπως το χαρτί!

Πιστεύετε ότι τα παιδιά αφιερώνουν παραπάνω χρόνο από όσο θα έπρεπε στην οθόνη εις βάρος του βιβλίου και του ελεύθερου παιχνιδιού; Κι αν ναι, πώς μπορούμε να τα στρέψουμε προς αυτά;

Ναι, δυστυχώς. Γι' αυτό και είπα πως είναι απαραίτητο, με κάποιο τρόπο, να τα επαναφέρουμε σε ξεχασμένες πρακτικές και αξίες. Δεν είναι εύκολο. Πώς να ξεκολλήσει το παιδί από την οθόνη όπου προβάλλονται η Πέπα, ο Μπομπ ή η Ντόρα; Χρειάζεται όμως χρόνος από τους γονείς, χρόνος και υπομονή. Ας κάνουν κάτι πιο δημιουργικό, ας διαβάσουν μαζί ένα βιβλίο ή ας το διασκευάσουν σε μικρό θεατρικό κι ας το παίξουν στο σαλόνι, ας κάνουν μια μικρή κι έξυπνη κατασκευή. Ας λερωθούν με τις μπογιές και την κόλλα, ας ματώσουν και λίγο με το ψαλιδάκι. Αυτή είναι η πραγματική ζωή κι όχι η οθόνη. Κυρίως, όμως, πρέπει εμείς οι μεγάλοι να δίνουμε παραδείγματα. Αν οι γονείς δεν διαβάζουν, δεν θα διαβάσουν ποτέ τα παιδιά τους. Τόσο απλά!

Τι θα συμβουλευάτε τους γονείς, μετά από όλα όσα έχετε εισπράξει από την επαφή σας με τα παιδιά;

Γνωρίζω πολύ καλά πως οι νέοι γονείς έχουν πολλά προβλήματα. Είτε αναγκάζονται να δουλεύουν σαν σκυλιά κι οι δυο για να τα φέρουν βόλτα, είτε είναι άνεργοι και κουβαλούν την κατάθλιψή τους στο σπίτι. Παρ' όλ' αυτά, μην ξεχνάμε πως στα παιδιά εναποτίθενται πλέον όλες μας οι ελπίδες. Αυτά θα μεγαλώσουν σ' έναν κόσμο πιο σκληρό, πιο άγριο απ' αυτόν όπου μεγαλώσαμε εμείς. Ας προσπαθήσουν, λοιπόν, οι γονείς να αφιερώνουν όσο πιο πολύ χρόνο μπορούν με τα παιδιά τους. Κι αν ο χρόνος δεν είναι πολύς, ας είναι τουλάχιστον ποιοτικός. Τα παιδιά έχουν ανάγκη από αγάπη και επικοινωνία. Μην τους την στερούμε. Κι αν οι γονείς μπορούν να μεταδώσουν στα παιδιά τους τρεις απλές αξίες, τότε να είναι βέβαιοι πως τα παιδιά τους θα είναι ευτυχισμένα. Ποιες είναι αυτές οι αξίες, αρετές, αρχές, πείτε τες όπως θέλετε: Αγάπη, αξιοπρέπεια και απλότητα!

Θα ξανακάνατε τηλεόραση; Κι αν ναι, θα συνεχίζατε το Ουράνιο Τόξο ή θα κάνατε κάτι καινούριο;

Αν θα ξανάκανα τηλεόραση; Φυσικά. Η δουλειά μου λείπει πολύ. Κυρίως η δουλειά που έκανα με τα παιδιά στο στούντιο. Μου λείπει η ζωντάνια, ο αυθορμητισμός, το απρόοπτο. Με το Ουράνιο Τόξο συνέδεσα όλη μου την πορεία στην τηλεόραση. Μ' αυτό θα ήθελα να συνεχίσω. Η εκπομπή έκλεισε τα 15 χρόνια προβολής. Θα μπορούσε να κλείσει και τα είκοσι!

Είναι εύκολο ή δύσκολο να δουλεύετε με παιδιά; Τι κερδίζετε από την επικοινωνία σας με αυτά;

Για μένα έγινε εύκολο. Ήταν και θέμα συνήθειας και τριβής. Χίλιες οκτακόσιες τόσες εκπομπές δεν είναι και λίγες! Με τα παιδιά, λοιπόν, δεν έχω κανένα πρόβλημα. Με τους μεγάλους είναι που δεν τα πάω καλά! Ξέρετε, αν έμεινα λίγο πιο νέος από την πραγματική μου ηλικία, το χρωστάω στα παιδιά. Αυτά μου έδειχναν και μου δείχνουν ακόμα και σήμερα το δρόμο. Πώς να σκέφτομαι χωρίς να αυτολογοκρίνομαι, πώς να τολμώ να μην είμαι «πολιτικώς ορθός», πώς να βλέπω τα πράγματα πιο καθαρά, πώς να εκφράζω τα αισθήματά μου και πώς να ονειρεύομαι!